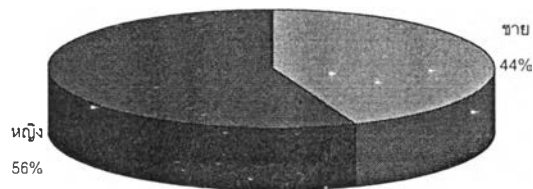

บทที่ 4

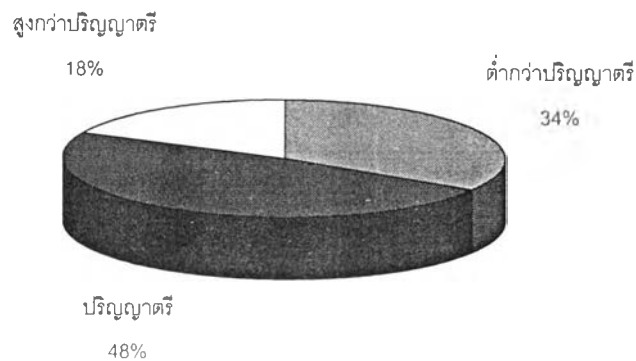
ความต้องการและแรงจูงใจ ในการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษา เรื่อง การใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์ ได้จากการตอบแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกตการณ์ จากกลุ่มตัวอย่าง 100 คน มีตั้งแต่อายุ 45 ปีถึง 86 ปี ลักษณะทั่วไปมีดังนี้

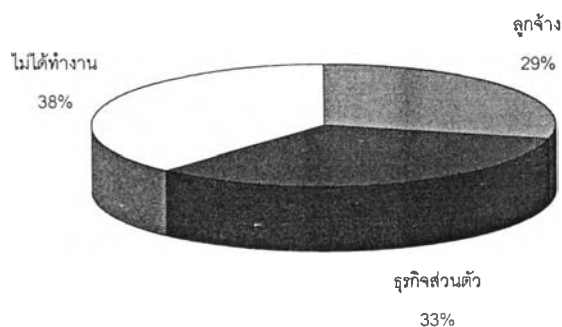
ภาพที่ 4.1 ลักษณะกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

ภาพที่ 4.2 ลักษณะกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ภาพที่ 4.3 ลักษณะกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะอาชีพ

ความต้องการและแรงจูงใจที่ทำให้ผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้อินเทอร์เน็ตแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. ความต้องการและแรงจูงใจเชิงสังคม หมายถึงความต้องการและแรงจูงใจที่เกิดจากความทันสมัยของอินเทอร์เน็ต มีความต้องการใช้สื่อร่วมยุค ความสนใจในเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต และความต้องการการยอมรับจากสังคม

2. ความต้องการและแรงจูงใจเชิงอรรถประโยชน์ หมายถึงความต้องการและแรงจูงใจที่จะได้รับประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ตทั้งในเรื่องการงานและเรื่องส่วนตัว

ผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์มีความต้องการและแรงจูงใจในการใช้อินเทอร์เน็ตแตกต่างกัน มีทั้งความต้องการและแรงจูงใจเชิงสังคม หรือความต้องการและแรงจูงใจเชิงอรรถประโยชน์เพียงอย่างเดียว และความต้องการและแรงจูงใจเชิงสังคมและเชิงอรรถประโยชน์รวมกัน

ตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นความต้องการและแรงจูงใจที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน ใช้อินเทอร์เน็ต โดยจำแนกรายละเอียดเกี่ยวกับเพศ การศึกษา และลักษณะงานของแต่ละคน

ตารางที่ 4.1 แสดงความต้องการและแรงจูงใจในการใช้อินเตอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง 100 คน

ลำดับที่	เพศ	การศึกษา	ลักษณะงาน	ความถี่ในการใช้อินเตอร์เน็ต	ความต้องการเชิงสังคม	ความต้องการเชิงอรรถประโยชน์
1	ชาย	สูงกว่าปริญญาตรี	เกษียณ	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
2	ชาย	สูงกว่าปริญญาตรี	เกษียณ	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
3	ชาย	ปริญญาตรี	ข้าราชการ	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์		1
4	ชาย	ปริญญาตรี	ข้าราชการ	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
5	ชาย	ปริญญาตรี	ข้าราชการ	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
6	ชาย	สูงกว่าปริญญาตรี	ข้าราชการ	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
7	ชาย	สูงกว่าปริญญาตรี	ข้าราชการ	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
8	ชาย	ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6	ธุรกิจส่วนตัว	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
9	หญิง	ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6	ธุรกิจส่วนตัว	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์		1
10	หญิง	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
11	ชาย	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
12	หญิง	มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช.	ธุรกิจส่วนตัว	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
13	ชาย	อนุปริญญา หรือ ปวส.	ธุรกิจส่วนตัว	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
14	หญิง	อนุปริญญา หรือ ปวส.	ธุรกิจส่วนตัว	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
15	ชาย	อนุปริญญา หรือ ปวส.	ธุรกิจส่วนตัว	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
16	ชาย	อนุปริญญา หรือ ปวส.	ธุรกิจส่วนตัว	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
17	หญิง	ปริญญาตรี	บริษัท	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	

ลำดับที่	เพศ	การศึกษา	ลักษณะงาน	ความถี่ในการใช้อินเตอร์เน็ต	ความต้องการเชิงสังคม	ความต้องการเชิงอรรถประโยชน์
18	หญิง	ปริญญาตรี	แม่บ้าน	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
19	หญิง	ปริญญาตรี	แม่บ้าน	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
20	หญิง	ปริญญาตรี	แม่บ้าน	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
21	หญิง	ปริญญาตรี	แม่บ้าน	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
22	หญิง	มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช.	แม่บ้าน	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
23	ชาย	ปริญญาตรี	รัฐวิสาหกิจ	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
24	ชาย	ปริญญาตรี	เกษียณ	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
25	ชาย	ปริญญาตรี	เกษียณ	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
26	หญิง	ปริญญาตรี	เกษียณ	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์		1
27	ชาย	ปริญญาตรี	เกษียณ	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
28	หญิง	มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช.	เกษียณ	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
29	หญิง	สูงกว่าปริญญาตรี	เกษียณ	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
30	หญิง	อนุปริญญา หรือ ปวส.	เกษียณ	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
31	ชาย	อนุปริญญา หรือ ปวส.	เกษียณ	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
32	ชาย	ปริญญาตรี	ข้าราชการ	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
33	ชาย	ปริญญาตรี	ข้าราชการ	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
34	ชาย	สูงกว่าปริญญาตรี	ข้าราชการ	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์		1
35	หญิง	สูงกว่าปริญญาตรี	ข้าราชการ	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1

T2054A868

ลำดับที่	เพศ	การศึกษา	ลักษณะงาน	ความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ต	ความต้องการเชิงสังคม	ความต้องการเชิงอรรถประโยชน์
36	หญิง	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
37	หญิง	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
38	หญิง	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
39	หญิง	มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช.	ธุรกิจส่วนตัว	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
40	ชาย	มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช.	ธุรกิจส่วนตัว	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
41	ชาย	ปริญญาตรี	บริษัท	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
42	หญิง	ปริญญาตรี	บริษัท	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์		1
43	หญิง	ปริญญาตรี	บริษัท	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
44	หญิง	ปริญญาตรี	บริษัท	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
45	หญิง	ปริญญาตรี	บริษัท	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
46	ชาย	ปริญญาตรี	บริษัท	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
47	หญิง	ปริญญาตรี	แม่บ้าน	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
48	หญิง	ปริญญาตรี	แม่บ้าน	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
49	หญิง	สูงกว่าปริญญาตรี	แม่บ้าน	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
50	หญิง	อนุปริญญา หรือ ปวส.	แม่บ้าน	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
51	ชาย	อนุปริญญา หรือ ปวส.	รัฐวิสาหกิจ	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
52	ชาย	ปริญญาตรี	เกษียณ	5-6 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
53	หญิง	อนุปริญญา หรือ ปวส.	เกษียณ	5-6 ครั้งต่อสัปดาห์	1	

ลำดับที่	เพศ	การศึกษา	ลักษณะงาน	ความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ต	ความต้องการเชิงสังคม	ความต้องการเชิงอรรถประโยชน์
54	ชาย	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	5-6 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
55	หญิง	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	5-6 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
56	หญิง	อนุปริญญา หรือ ปวส.	ธุรกิจส่วนตัว	5-6 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
57	ชาย	ปริญญาตรี	บริษัท	5-6 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
58	หญิง	ปริญญาตรี	บริษัท	5-6 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
59	หญิง	ปริญญาตรี	แม่บ้าน	5-6 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
60	หญิง	ปริญญาตรี	แม่บ้าน	5-6 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
61	หญิง	ปริญญาตรี	เกษียณ	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	1
62	ชาย	มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช.	เกษียณ	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	
63	หญิง	สูงกว่าปริญญาตรี	เกษียณ	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	1
64	ชาย	สูงกว่าปริญญาตรี	เกษียณ	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	1
65	ชาย	สูงกว่าปริญญาตรี	เกษียณ	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	
66	หญิง	ปริญญาตรี	ข้าราชการ	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	1
67	หญิง	สูงกว่าปริญญาตรี	ข้าราชการ	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	1
68	หญิง	ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6	ธุรกิจส่วนตัว	ใช้เป็นประจำทุกวัน		1
69	หญิง	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	
70	หญิง	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	1
71	หญิง	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	1

ลำดับที่	เพศ	การศึกษา	ลักษณะงาน	ความถี่ในการใช้อินเตอร์เน็ต	ความต้องการเชิงสังคม	ความต้องการเชิงอรรถประโยชน์
72	หญิง	มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช.	ธุรกิจส่วนตัว	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	
73	ชาย	มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช.	ธุรกิจส่วนตัว	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	1
74	ชาย	สูงกว่าปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	
75	ชาย	สูงกว่าปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	
76	หญิง	สูงกว่าปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	1
77	ชาย	สูงกว่าปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	
78	หญิง	อนุปริญญา หรือ ปวส.	ธุรกิจส่วนตัว	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	
79	หญิง	ปริญญาตรี	บริษัท	ใช้เป็นประจำทุกวัน		1
80	ชาย	ปริญญาตรี	บริษัท	ใช้เป็นประจำทุกวัน		1
81	ชาย	ปริญญาตรี	บริษัท	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	1
82	หญิง	อนุปริญญา หรือ ปวส.	บริษัท	ใช้เป็นประจำทุกวัน		1
83	หญิง	ปริญญาตรี	แม่บ้าน	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	1
84	หญิง	มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช.	แม่บ้าน	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	
85	หญิง	อนุปริญญา หรือ ปวส.	แม่บ้าน	ใช้เป็นประจำทุกวัน	1	
86	ชาย	ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6	เกษียณ	น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์		1
87	ชาย	ปริญญาตรี	เกษียณ	น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
88	ชาย	สูงกว่าปริญญาตรี	เกษียณ	น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
89	ชาย	สูงกว่าปริญญาตรี	เกษียณ	น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์	1	

ลำดับที่	เพศ	การศึกษา	ลักษณะงาน	ความถี่ในการใช้อินเตอร์เน็ต	ความต้องการเชิงสังคม	ความต้องการเชิงอรรถประโยชน์
90	ชาย	อนุปริญญา หรือ ปวส.	เกษียณ	น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
91	หญิง	ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6	ธุรกิจส่วนตัว	น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
92	ชาย	ปริญญาตรี	ธุรกิจส่วนตัว	น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
93	ชาย	มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช.	ธุรกิจส่วนตัว	น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์	1	1
94	หญิง	อนุปริญญา หรือ ปวส.	ธุรกิจส่วนตัว	น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์		1
95	หญิง	อนุปริญญา หรือ ปวส.	ธุรกิจส่วนตัว	น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
96	ชาย	ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6	บริษัท	น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์		1
97	หญิง	ปริญญาตรี	บริษัท	น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
98	หญิง	มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช.	บริษัท	น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์		1
99	หญิง	ปริญญาตรี	แม่บ้าน	น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์	1	
100	หญิง	มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช.	แม่บ้าน	น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์		1

ความต้องการและแรงจูงใจเชิงสังคม

ในปัจจุบันนี้อินเทอร์เน็ตได้เข้ามาเป็นช่องทางสำหรับการสื่อสารสมัยใหม่ เป็นช่องทางที่รวมสื่อหลายประเภทไว้ด้วยกัน คือมีทั้งข้อความ ภาพ และเสียง สื่อมวลชน แต่เดิมทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ต่างมี website ให้บริการทางอินเทอร์เน็ต เช่น www.thairath.co.th ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ www.thisisclick.com ของรายการวิทยุคลื่น 102.5 103.5 และ 104.5 Mz www.thaitv3.com ของโทรทัศน์ช่อง 3 เพื่อให้ผู้รับสารสามารถติดตามข้อมูลข่าวสารได้สะดวกยิ่งขึ้น สำหรับรายการวิทยุและโทรทัศน์บางช่องได้ถ่ายทอดสัญญาณภาพและเสียงผ่านทางอินเทอร์เน็ตด้วย เช่น รายการวิทยุของบริษัทเอทีเอ็มมีเดีย ได้ถ่ายทอดสดรายการวิทยุผ่านทาง www.atime.co.th โทรทัศน์ช่อง 5 ถ่ายทอดรายการโทรทัศน์ผ่านทาง www.tv5.co.th ทำให้สามารถรับชมรับฟังผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้ทั่วโลก

ธุรกิจที่มีความทันสมัยมักจะมี website บริการในอินเทอร์เน็ตเช่นกัน เพราะ ลูกค้า และ ผู้สนใจจะได้ติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวของธุรกิจได้อีกช่องทางหนึ่ง

สื่อเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่สามารถแสดงถึงความทันสมัยของคนในสมัยที่มีการถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์ใหม่ๆ บ้านไหนมีเครื่องรับโทรทัศน์บ้านนั้นถือว่าทันสมัยมาก เปรียบเทียบได้กับในปัจจุบันที่อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่เพิ่งเกิดขึ้น ใครที่ใช้อินเทอร์เน็ตย่อมได้ชื่อว่ามีทันสมัยไม่ว่าผู้นั้นจะอยู่ในวัยใด สำหรับผู้ที่เกิดในยุคคอมพิวเตอร์การใช้อินเทอร์เน็ตอาจดูเป็นเรื่องธรรมดา แต่สำหรับผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตค่อนข้างจะเป็นเรื่องไกลตัว

ผู้เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์จำนวนมากที่เข้ามาใช้อินเทอร์เน็ตมองเห็นว่าการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องที่กำลังอยู่ในกระแสสังคมในปัจจุบัน ถ้าได้ใช้อินเทอร์เน็ตจะทำให้ตนเองดูเป็นคนทันสมัยไม่ตกยุค จึงทำให้เกิดเป็นแรงจูงใจอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์เกิดความต้องการที่จะเรียนรู้และใช้อินเทอร์เน็ต

จากกลุ่มตัวอย่าง 100 คน (ตามตารางที่ 4.1) พบว่ามีจำนวน 86 คนที่ให้เหตุผลในการใช้อินเทอร์เน็ตว่าเป็นเพราะความต้องการและแรงจูงใจเชิงสังคม สามารถจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะเชิงประชากรได้ดังนี้

1. ความต้องการและแรงจูงใจเชิงสังคมจำแนกตามเพศ

ลักษณะเชิงประชากร	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ชาย	40	46
หญิง	46	54
รวม	86	100

2. ความต้องการและแรงจูงใจเชิงสังคมจำแนกตามการศึกษา

ลักษณะเชิงประชากร	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	26	30
ปริญญาตรี	42	48
สูงกว่าปริญญาตรี	18	22
รวม	86	100

3. ความต้องการและแรงจูงใจเชิงสังคมจำแนกตามลักษณะงาน

ลักษณะเชิงประชากร	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ลูกจ้าง	21	24
ธุรกิจส่วนตัว	30	35
เกษียณ	35	41
รวม	86	100

จากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในเรื่องความต้องการและแรงจูงใจเชิงสังคมในการใช้อินเตอร์เน็ต พบว่า ไม่ว่าจะชายหรือหญิง ต่างก็มีความต้องการที่จะใช้อินเตอร์เน็ตเนื่องจากเห็นว่าอินเตอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีความทันสมัย แต่จะพบว่าชายจะมีการให้เหตุผลในการใช้อินเตอร์เน็ตว่าเป็นเพราะความสนใจในเทคโนโลยีมากกว่าหญิง ซึ่งส่วนใหญ่จะให้เหตุผลว่ามีความต้องการใช้สื่อร่วมสมัย อยากรู้เรื่องใหม่ ๆ ไม่ตกยุค รวมทั้งอยากพูดคุยกับลูกได้รู้เรื่อง

เมื่อจำแนกตามการศึกษา จากการเก็บข้อมูล พบว่า ผู้ที่สนใจการใช้อินเทอร์เน็ตเนื่องจากความต้องการและแรงจูงใจเชิงสังคมร้อยละ 48 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด อธิบายความต้องการและแรงจูงใจในการใช้อินเทอร์เน็ตเกี่ยวข้องกับเชิงสังคมทุกคน กล่าวคือมีความต้องการพัฒนาตนเองให้มีความเท่าทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป และในกลุ่มผู้ที่มีการศึกษาดำกว่าระดับปริญญาตรี มีจำนวน 9 คน จากทั้งหมด 14 คน ที่ใช้อินเทอร์เน็ต โดยไม่ได้มีความต้องการและแรงจูงใจเชิงสังคม แต่ใช้เพื่อสนองความต้องการและแรงจูงใจเชิงอรรถประโยชน์เพียงอย่างเดียว

ถ้าจำแนกตามลักษณะงานของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ที่เกษียณ หรือแม่บ้าน ต่างก็มีความต้องการที่จะใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อให้ตนเองมีความทันสมัยไม่ตกยุค สื่อสารกับคนรุ่นใหม่ได้รู้เรื่อง ส่วนในกลุ่มผู้ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว มีความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตนอกจากเพื่อแสดงถึงความทันสมัยของตนเองแล้ว ยังมีความสนใจในเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเพื่อนำมาใช้ในธุรกิจของตนเองด้วย ส่วนในกลุ่มลูกจ้างเองก็มีความสนใจในเรื่องของอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างจากกลุ่มอื่น โดยมากเริ่มจากความต้องการส่วนตัว ไม่เกี่ยวข้องกับการทำงาน แต่เมื่อใช้เป็นแล้ว มีการใช้เพื่อประกอบในการทำงานด้วย เช่น ใช้เป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูล สำหรับผู้ที่เป็นอาจารย์ หรือนักวิจัย

ปัจจัยอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดความต้องการและแรงจูงใจเชิงสังคมคือเรื่องของครอบครัว ในครอบครัวหนึ่งมักประกอบไปด้วยสมาชิกหลายวัย ซึ่งมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปตามวัย ลูกโดยเฉพาะที่กำลังอยู่ในช่วงวัยรุ่น มักมองว่าพ่อแม่ไม่ทันสมัย ไม่เข้าใจในสิ่งตนเองทำ รู้สึกว่าพ่อแม่เป็นคนละพวกกับตนเองและเพื่อนฝูง การใช้อินเทอร์เน็ตนี้เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่พ่อแม่มักจะไม่สามารถเข้าถึงได้ เพราะพ่อแม่ขาดความรู้ความชำนาญในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ดังนั้นพ่อแม่หลายคนมีความต้องการที่จะเป็นพวกเดียวกับลูก จึงฝึกฝนการใช้อินเทอร์เน็ตให้ลูเป็นผู้ที่มีความทันสมัยในสายตาของลูก รวมถึงรุ่นปู่ตายายที่มักจะถูกลูกหลานละเลยไม่ให้ความสนใจ การใช้อินเทอร์เน็ตก็เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ทำให้ลูกหลานหันมาสนใจตนเอง เพราะมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนในเรื่องที่สนใจร่วมกันได้ โดยอาจจะชักถามในเรื่องราวที่พูดคุยกันทางอินเทอร์เน็ต หรือมีการส่ง e-mail หรือ e-card กันภายในครอบครัว ช่วยกระชับความสัมพันธ์ในครอบครัวให้เพิ่มมากขึ้น

คุณแม่ท่านหนึ่งซึ่งเป็นแม่บ้านอยู่กับบ้าน สนใจมาเรียนการใช้อินเทอร์เน็ตจากชมรม OPPY เพราะเห็นลูกใช้อินเทอร์เน็ตกัน จึงเกิดความรู้สึกอยากศึกษาว่าเป็นอย่างไร จึงได้มาเรียนที่ชมรมจนสามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ ทำให้มีเรื่องพูดคุยกับลูกมากขึ้น

“อยากจะเรียนรู้เพื่อพูดกับลูกได้รู้เรื่อง ให้ลูกๆ รู้ว่าแม่ก็ไม่ล้าหลัง”

ส่วนคุณยายอีกท่านหนึ่งที่มีหลานกำลังอยู่ในช่วงวัยรุ่น ประกอบกับตนเองมีเวลาว่างจึง หันมาใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อติดต่อกับหลานซึ่งไม่ได้อยู่ด้วยกัน ทำให้มีการสื่อสารกับหลานมากขึ้นกว่า เดิมที่มักจะไม่ได้รับการติดต่อจากหลานบ่อยนัก

“มีหลานอยู่ในยุคนี้ก็อยากจะคุยกันให้รู้เรื่อง”

ในทางกลับกันจากการเก็บข้อมูล พบว่ามีพ่อแม่จำนวนหนึ่งที่เป็นผู้ส่งเสริมให้ลูกใช้ อินเทอร์เน็ต พ่อแม่กลุ่มนี้มักเป็นผู้ที่มีความสนใจในเทคโนโลยีใหม่ๆ ติดตามความเคลื่อนไหวของ แวดวงเทคโนโลยีอยู่เสมอ เมื่อทราบว่ามียินเทอร์เน็ตก็ได้ให้ความสนใจศึกษาค้นคว้าและทดลอง ใช้งาน รวมถึงแนะนำให้ลูกได้ใช้อีกด้วย กลุ่มนี้เป็นปัจจัยที่เกิดจากภายในใจของคนคนนั้นเอง คือเป็นผู้ที่มีความสนใจในเรื่องของเทคโนโลยีต่างๆ เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เมื่อมีอินเทอร์เน็ตเกิดขึ้นก็ มีความสนใจเป็นส่วนตัว เพราะอินเทอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีที่มีความแตกต่างจากเทคโนโลยีอื่นที่ เคยมีมา มีความน่าสนใจ และสามารถเข้าถึงได้ มีแพร่หลายอยู่ทั่วไป เป็นช่องทางที่มีประโยชน์ มากมายหลากหลาย

อาจารย์บรรณารักษ์ของโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งสนใจเรื่องอินเทอร์เน็ตมาตั้งแต่เริ่มแรก และมีโอกาสได้ศึกษาการใช้อินเทอร์เน็ตจากการเข้าอบรมโครงการ School Net ของ NECTEC เนื่องจากโรงเรียนได้เข้าร่วมโครงการนี้เป็นรุ่นแรกๆ ซึ่งอาจารย์ได้ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการทำงาน ภายในโรงเรียน ต่อมาเมื่ออินเทอร์เน็ตเริ่มมีใช้อย่างแพร่หลาย จึงได้สนับสนุนให้ลูกใช้อินเทอร์เน็ต

“สนใจมาตั้งแต่รู้ว่ามียินเทอร์เน็ตแล้ว ยังเป็นคนบอกลูกเองว่าจะไปอยู่กรุงเทพให้หัดใช้ไว้”

อีกท่านหนึ่งซึ่งเป็นผู้ที่มีความสนใจเทคโนโลยีใหม่อยู่แล้ว ตั้งแต่เริ่มมีคอมพิวเตอร์ก็เริ่ม ศึกษาเรื่อยมา จนกระทั่งมียินเทอร์เน็ตได้ให้ความสนใจศึกษาด้วยตนเองด้วยการลองผิดลองถูก จนเกิดความเข้าใจในเรื่องของอินเทอร์เน็ต และก็หยุดใช้ไปช่วงหนึ่งเนื่องจากเป็นอินเทอร์เน็ตในยุค เริ่มแรก ความหลากหลายในเนื้อหาสาระยังไม่มากเท่าในปัจจุบัน อีกทั้งไม่ได้มีรูปภาพฟิก ประกอบเป็นเนื้อหา (Text) ล้วนๆ และไม่ได้เป็นเรื่องราวที่อยู่ในความสนใจ จึงไม่รู้จะดูอะไร แต่ที่ ศึกษาเพื่อให้อินเทอร์เน็ตคืออะไร จนต่อมาเมื่อมีการพัฒนาเว็บไซต์ให้มีความหลากหลาย มากขึ้น จึงได้กลับมาใช้อีกครั้ง และเป็นผู้สอนให้ลูกใช้อีกด้วย ปัจจุบันได้ใช้ประโยชน์จาก อินเทอร์เน็ตในการค้นคว้าหาข้อมูลต่างๆ ในเรื่องที่สนใจ รวมถึงใช้ e-mail ติดต่อกับคนรู้จัก หรือ เมื่อมีสมาชิกในบ้านเดินทางไปต่างประเทศก็จะใช้ส่ง e-mail คุยกัน ประหยัดกว่าการโทรศัพท์คุย กันมาก

ความต้องการที่จะศึกษาเทคโนโลยีใหม่ๆ เป็นแรงจูงใจให้ผู้เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์กลุ่มหนึ่งเข้ามาศึกษาการใช้จริงจึงจนเกิดความชำนาญ แต่ทั้งนี้เรื่องราวบนอินเทอร์เน็ตจะต้องตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ด้วย จึงจะทำให้ผู้ใช้เกิดความต้องการที่จะใช้อยู่เสมอ เพราะถ้าไม่มีเรื่องราวหรือประเด็นให้ติดตามอินเทอร์เน็ตก็ไม่มีจุดหมาย

อีกปัจจัยที่ทำให้เกิดการใช้อินเทอร์เน็ตคือ การมีเวลาว่างมาก ไม่ได้ทำงานแล้ว หรือเป็นแม่บ้านใช้อินเทอร์เน็ตเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่เป็นที่สนใจสำหรับผู้เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์กลุ่มนี้ เพราะการใช้อินเทอร์เน็ตทำให้ตนเองดูเป็นผู้ที่มีความทันสมัย อีกทั้งการใช้อินเทอร์เน็ตสามารถเป็นประเด็นการรวมกลุ่มกันระหว่างเพื่อนฝูงที่มีความสนใจในเรื่องอินเทอร์เน็ตเช่นเดียวกัน

อดีตข้าราชการท่านหนึ่ง ที่เกษียณตนเองจากการทำงานมาอยู่บ้าน มีความสนใจที่จะใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อให้ตนเองยังทันยุคทันสมัยอยู่เสมอ เพราะการที่ออกจากการทำงานทำให้คล้ายกับการออกจากสังคมที่เคยชิน การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้รู้สึกว่ายังทันสมัยอยู่ และยังมี การสื่อสารกับคนอื่น ๆ ได้ด้วย

“อยู่บ้านว่างๆ เกรงว่าสมองจะฝ่อ และจะกลายเป็นคนตกยุคไป”

ผู้ที่ไม่ได้ทำงาน โดยเฉพาะผู้ที่เกษียณแล้ว จากเดิมที่ทำงานเป็นประจำ ต้องออกจากบ้านไปทำงานทุกวัน เมื่อไม่ต้องไปทำงานแล้ว ก็ไม่รู้จะทำอะไร จึงต้องมีการปรับตัวในการที่จะอยู่บ้านเฉยๆ (ไม่เหมือนกับผู้ที่แม่บ้านซึ่งมีงานในความรับผิดชอบคือการดูแลความเรียบร้อยในบ้าน) การใช้อินเทอร์เน็ตก็เป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยให้เวลาว่างหมดไปอย่างรวดเร็ว เป็นงานอดิเรกที่สามารถทำได้โดยไม่รบกวนใคร อาจจะยุ่งยากในตอนเริ่มเรียนรู้การใช้ แต่เมื่อใช้เป็นแล้วก็ไม่ใช่สิ่งที่ยากเกินความสามารถ ผู้ที่เลือกใช้อินเทอร์เน็ตเป็นงานอดิเรกส่วนหนึ่งเป็นเพราะเห็นถึงความทันสมัยของเทคโนโลยี และยังช่วยกระชับความสัมพันธ์ในครอบครัวให้มากขึ้น ทำให้พ่อแม่ลูกมีประเด็นได้พูดคุยกันมากขึ้น ซึ่งเป็นไปในหลายรูปแบบ เช่น การสอนให้พ่อแม่ใช้อินเทอร์เน็ต การพูดคุยถึงเรื่องราวต่างๆ ที่ปรากฏในอินเทอร์เน็ต การซักถามปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต

ในปัจจุบันอินเทอร์เน็ตได้ปรากฏตัวอยู่ตามสื่อต่างๆ ทั้งในรูปของการโฆษณาผ่านทางอินเทอร์เน็ต การตอบปัญหาชิงรางวัลทางอินเทอร์เน็ต การสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับสินค้าและบริการผ่านทาง e-mail address สังเกตได้จากการที่จะมีชื่อของเว็บไซต์ให้เข้าไปเยี่ยมชม การร่วมส่งคำถามคำตอบผ่านทาง e-mail address โดยปรากฏตามสื่อต่างๆ เป็นประจำ ซึ่งเป็น

รูปแบบการสื่อสารที่ดูมีความทันสมัยกว่าการใช้โทรศัพท์หรือการส่งไปรษณียบัตร ความต้องการที่จะเป็นคนทันสมัย ทำให้ผู้เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์มีแรงจูงใจที่จะใช้อินเทอร์เน็ต การเห็นผ่านตาเป็นประจำทุกวันสามารถกระตุ้นให้เกิดความสนใจได้ และเมื่อได้มีโอกาสทดลองใช้แล้วพบว่าอินเทอร์เน็ตตอบสนองความต้องการของตนเอง ก็ยิ่งทำให้เกิดการใช้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะมีการพัฒนาความสามารถเพิ่มเติมหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสนใจแต่ละบุคคล บางคนเพียงค้นหาข้อมูลได้ก็พอใจแล้ว แต่บางคนมีความต้องการที่จะศึกษาทุกบริการที่มีในอินเทอร์เน็ต ตัวอย่างเช่นสมาชิกท่านหนึ่งของชมรมอินเทอร์เน็ตสำหรับผู้สูงอายุ มีความสนใจในการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นอย่างมาก เมื่อทางชมรมเปิดหลักสูตรอบรมเพิ่มเติมจากหลักสูตรปกติก็จะมาเรียนเพิ่มเติมในหลักสูตรที่ตนสนใจ และเมื่อเรียนแล้วก็ได้นำกลับไปทดลองใช้เองที่บ้านด้วย

ความต้องการพื้นฐานอย่างหนึ่งของมนุษย์ คือ ความต้องการได้รับการยอมรับจากสังคม เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคมอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้นจึงต้องการการยอมรับจากสังคม คงไม่มีใครอยากเป็นคนที่ยืนไม่ทันสมัย คุยกับใครไม่รู้เรื่อง ไม่รู้ว่าโลกในปัจจุบันก้าวหน้าไปถึงไหนแล้ว อินเทอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่เกิดขึ้นบนโลก และเข้ามามีบทบาทในสังคม เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่แสดงถึงความทันสมัย และความทันสมัยนี้ไม่ได้แบ่งแยกอายุและวัย ต่างกับการแต่งตัวที่แตกต่างกันไปตามวัย ดังนั้นไม่ว่าคนวัยใดถ้าอยากทันสมัยก็คงต้องพยายามเรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ตเช่นกัน

ผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์ที่ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นคนกลุ่มหนึ่งที่ต้องการความทันสมัย ต้องการมีส่วนร่วมในสังคม อินเทอร์เน็ตเป็นกิจกรรมที่ทำให้รู้สึกว่าคุณทันสมัยไม่ตกยุค

เจ้าของธุรกิจส่วนตัวท่านหนึ่งหันมาใช้อินเทอร์เน็ตเพราะเห็นว่าอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อสมัยใหม่ที่ทำให้รู้ข่าวคราวความเคลื่อนไหวของเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว ผู้ใช้จึงมีความรู้สึกว่าคุณทันสมัย เหตุการณ์อยู่เสมอ

“อินเทอร์เน็ตทำให้ตัวเรา update อยู่ตลอดเวลาค่ะ”

แม้บ้านอีกท่านหนึ่งที่ชอบใช้อินเทอร์เน็ตเป็นงานอดิเรก มีความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อติดตามข่าวสารต่างๆ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

“ใช้อินเทอร์เน็ตทำให้รู้ข่าวสารมากมายได้อย่างรวดเร็ว เป็นข่าวสารที่ทันสมัย ทำให้ตัวเรา update อยู่ตลอดเวลาค่ะ”

ส่วนอีกท่านที่ยังทำงานในบริษัทให้เหตุผลในการเข้ามาใช้อินเทอร์เน็ตว่ามีความต้องการที่จะเรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความทันสมัย เข้ากับยุค

“สิ่งที่จูงใจให้มาใช้อินเทอร์เน็ต เพราะเป็นยุคของคอมพิวเตอร์ ถ้าเราได้เรียนรู้ ทำให้เรามั่นใจและรู้อะไรมากขึ้น”

อีกท่านหนึ่งที่ติดตามความเคลื่อนไหวของอินเทอร์เน็ตและได้เรียนรู้การใช้ มีความต้องการที่จะใช้สื่อชนิดเดียวกับคนยุคใหม่ จึงได้ทำการศึกษาจนใช้อินเทอร์เน็ตได้

“รู้สึกดีใจที่ได้ตัดสินใจมาเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ สามารถพูดคุยกับคนยุคใหม่ได้เข้าใจ”

การเปิดชมรมอินเทอร์เน็ตสำหรับผู้สูงอายุ (OPPY CLUB) ของคุณหญิงชัชวีร์ จาติกวณิช เป็นตัวอย่างอันดีถึงกลุ่มผู้เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์ที่ไม่ต้องการตกยุค มีผู้สูงอายุจำนวนมากที่สนใจมาสมัครเรียนคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตที่ชมรมนี้จำเป็นต้องมีการจองล่วงหน้าเพื่อที่จะได้ที่นั่งเรียน เนื่องจากที่ชมรมจะมีการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัยกว่าสถาบันที่เปิดสอนคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตกับคนทั่วไป ซึ่งมักจะมีแต่เด็กและวัยรุ่นมาเรียน

สมาชิกบางคนได้ให้ความเห็นว่าการมาเรียนอินเทอร์เน็ตเป็นเหมือนการเปิดโลกใหม่ให้ได้รู้จัก และดีใจที่ตนเองยังอยู่ในยุคสมัย และสามารถใช้สื่อแบบเดียวกับคนรุ่นใหม่ได้เกิดความมั่นใจในการที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ มากขึ้น โดยไม่มีอายุเป็นอุปสรรค นอกจากนี้การมารวมกลุ่มกันที่ชมรมทำให้ได้พบเพื่อนเพิ่มมากขึ้น

“ทำให้ชีวิตมีรสชาติไปอีกแบบ ได้พบเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกัน ต่างก็มาหัดเล่นเจ้าเครื่องมือไฮเทคนี้ ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทำให้ไม่เหงา”

จากการที่เข้าไปสังเกตการณ์ที่ชมรมอินเทอร์เน็ตสำหรับผู้สูงอายุ พบว่ามีสมาชิกจำนวนหนึ่งที่มาเรียนที่ชมรม เพราะต้องการมาหาเพื่อน หากกลุ่มทางสังคม โดยมีเรื่องของอินเทอร์เน็ตเป็นประเด็นในการรวมกลุ่ม ซึ่งบางคนที่เข้ามาเรียนเพียงเพื่อให้ใช้อินเทอร์เน็ตได้ และสามารถพูดคุยเรื่องอินเทอร์เน็ตกับคนอื่น ๆ ได้ สามารถพูดกับคนอื่นได้ว่าใช้อินเทอร์เน็ต แต่จุดประสงค์ที่แท้จริงไม่ได้มีความต้องการที่จะใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตโดยตรง แต่ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการแสดงความทันสมัยออกสู่สายตาคนภายนอก และมาหากกลุ่มทางสังคม

มีกลุ่มตัวอย่างอีกจำนวนหนึ่งเลือกการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นงานอดิเรก กลุ่มนี้เป็นกลุ่มหนึ่งที่ใช้อินเทอร์เน็ตเนื่องจากเห็นถึงความทันสมัยของเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต งานอดิเรกมีหลายอย่าง

แต่คนกลุ่มนี้เลือกที่จะใช้อินเทอร์เน็ตในยามว่าง จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างหลายคน ซึ่งเป็นผู้ที่เกษียณอายุแล้ว พบว่า เริ่มใช้อินเทอร์เน็ตหลังเกษียณเนื่องจากมีเวลาว่างมาก แต่เดิมไม่คิดว่าอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ประโยชน์สำหรับคนทั่วไป คิดว่าเป็นเพียงของเล่นแบบใหม่ของเด็กและวัยรุ่น เมื่อได้เข้ามาสัมผัสกับอินเทอร์เน็ตด้วยตนเองจึงพบว่าไม่ได้เป็นอย่างที่คิด เพราะหลังจากที่อินเทอร์เน็ตแพร่หลายไม่นาน สื่ออื่นๆ ก็แสดงให้เห็นว่าอินเทอร์เน็ตนั้นมีประโยชน์มากมาย ทำให้สามารถกระตุ้นความสนใจของคนได้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะผู้ที่มีพื้นฐานการใช้คอมพิวเตอร์อยู่เดิม

ตัวอย่างคนหนึ่งเป็นชายที่เกษียณแล้ว สนใจการใช้อินเทอร์เน็ตเนื่องจากมีเวลาว่างมาก และเดิมก่อนเกษียณ ก็ใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานอยู่แล้ว แต่ไม่สนใจการใช้อินเทอร์เน็ตเพราะคิดว่าเป็นของเล่นสำหรับเด็ก แต่เมื่อได้มาใช้ก็พบว่าสร้างความเพลิดเพลินได้ดีพอสมควร

"เดิมใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานเมื่อหลายปีมาแล้ว เมื่อเริ่มมีอินเทอร์เน็ตเข้ามาในเมืองไทยก็ไม่ได้สนใจ เพราะคิดว่าเป็นของสำหรับเด็ก และเสียเวลา แต่หลังเกษียณแล้ว มีเวลาว่างมาก ไม่รู้จะทำอะไร เลยเริ่มมาสนใจอินเทอร์เน็ตอย่างจริงจัง"

การที่กลุ่มตัวอย่างที่มีเวลาว่างเลือกที่จะใช้อินเทอร์เน็ตเป็นงานอดิเรก แสดงให้เห็นว่าอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ดึงดูดความสนใจ เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของคนในสังคม การเลือกใช้อินเทอร์เน็ตโดยไม่เลือกที่จะไปทำอย่างอื่น เพราะอินเทอร์เน็ตมีความน่าสนใจกว่ากิจกรรมอย่างอื่น และเป็นกิจกรรมที่สามารถทำร่วมกันในครอบครัวได้ โดยอาจมีการส่งความระลึกถึงกันผ่านทาง e-card จากเดิมลูกหลานอาจจะไม่ค่อยอยากติดต่อกับปู่ย่าตายาย แต่พอรู้ว่าคุณปู่ใช้อินเทอร์เน็ต มี e-mail address ก็อาจจะทำให้เกิดการติดต่อระหว่างกันมากขึ้น เพราะอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ตนเองกำลังสนใจอยู่เช่นกัน แต่ถ้าให้เขียนจดหมายหรือโทรศัพท์ไปหา ก็อาจจะส่งน้อยกว่าการส่ง e-mail

ผู้เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์ท่านหนึ่งที่ไม่ได้ทำงานแล้ว ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ในการสื่อสารกับหลาน และเพื่อสร้างความเพลิดเพลินให้กับตนเองในยามว่าง

"ตกงานพอดี มีเวลาว่างและอยากจะ update ตัวเองอยู่เสมอ คิดว่าถ้าสามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้คล่องก็จะเป็นประโยชน์ เนื่องจากมีหลานอยู่ในยุคนี้ก็อยากจะคุยกันให้รู้เรื่อง"

ผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์จำนวนหนึ่งที่มาเรียนการใช้อินเทอร์เน็ตที่ชมรม OPPY CLUB เพราะสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน คือในบ้านมีเครื่องคอมพิวเตอร์อยู่ โดยที่มีสมาชิกคนอื่นภายในบ้านเป็นผู้ใช้ และมักจะสังเกตเห็นว่าใช้อยู่เป็นประจำ โดยบางครั้งไม่ใช่สื่ออย่างอื่นเลย คือนั่งอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์ตลอดเวลา ไม่มาดูโทรทัศน์ร่วมกับคนอื่นในบ้าน ทำให้เกิดความสนใจว่ามันเป็น

อย่างไร ซึ่งลูกหรือหลานที่ใช้อินเทอร์เน็ตก็จะพยายามอธิบายให้ฟัง แต่มักไม่เข้าใจ และกลัวว่าถ้าใช้ไม่ถูกวิธีจะทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ชำรุดเสียหาย เกิดเป็นปัญหาภายในครอบครัวได้ จึงมาสมัครเรียนที่ชมรม โดยส่วนมากลูกหลานก็ให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี

อีกลักษณะของผู้เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์ที่เข้ามาใช้อินเทอร์เน็ต เป็นการชักจูงจากลูกหลานที่เห็นว่าการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตน่าจะเป็นกิจกรรมที่ทำให้พ่อแม่หรือปู่ย่าตายายมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ไม่ต้องเหงาอยู่กับบ้านเพียงลำพัง แต่ทั้งนี้ลูกหลานจะต้องเป็นผู้ที่มีความเอาใจใส่กับพ่อแม่หรือปู่ย่าตายาย เพราะการที่จะซื้อคอมพิวเตอร์มาตั้งไว้ให้เฉยๆ คงจะเป็นการยากสำหรับผู้ที่ไม่เคยใช้มาก่อน ลูกหลานจะต้องมีเวลาในการสอนให้ผู้เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์ใช้เป็น และสามารถช่วยแก้ปัญหาให้ได้ในระดับหนึ่ง แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์เองว่ามีความสนใจมากน้อยแค่ไหน ถ้ามีความต้องการที่จะใช้ให้เป็นก็จะเกิดแรงจูงใจให้พยายาม เพราะในการเริ่มต้นเรียนรู้สิ่งใดก็ตาม ในระยะแรกย่อมเกิดปัญหาและอุปสรรคบ้าง ซึ่งถือได้ว่าความผิดพลาดจะช่วยสอนให้เรามีประสบการณ์มากขึ้น ซึ่งในกรณีที่ลูกหลานเป็นผู้แนะนำให้อินเทอร์เน็ตนี้ มีทั้งที่ลูกสอนให้เอง ซึ่งมักจะมีปัญหาขัดแย้งกันกับผู้เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์เสมอ เพราะโดยปกติแล้ว พ่อแม่เป็นผู้ที่มีหน้าที่อบรมสั่งสอนลูก แต่เมื่อถึงคราวที่ลูกจะเป็นผู้สอนพ่อแม่บ้าง มักจะเป็นกิจกรรมที่ขัดความรู้สึกลูกอยู่ ลูกบางคนจึงส่งพ่อแม่มาเรียนที่ชมรม OPPY ให้ทางครูเป็นผู้สอน ครูเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมในเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตมาโดยตรง ความน่าเชื่อถือในตัวครูในความรู้สึกของพ่อแม่บางคนจึงมีมากกว่าความเชื่อในตัวลูก แต่ผู้ที่จะมาเข้าเรียนในชมรมได้ต้องเป็นผู้ที่มีเวลาว่างพอสมควร เพราะการเรียนการสอนมีแต่เฉพาะในวันธรรมดาเท่านั้น ผู้ที่ทำงานประจำจึงค่อนข้างปลีกเวลามาเรียนได้ยาก ผู้ที่มาเรียนจึงมักเป็นผู้ที่ไม่ได้ทำงานประจำ หรือเป็นเจ้าของธุรกิจส่วนตัว

การฝึกฝนการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ช่วยกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในครอบครัวให้มีกิจกรรมร่วมกัน เพราะในสังคมปัจจุบันถึงจะอยู่บ้านเดียวกันแต่ก็เป็นไปในลักษณะต่างคนต่างอยู่ ไม่ค่อยได้มีเวลาทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน แม้แต่เวลาที่จะรับประทานอาหารร่วมกันยังไม่ค่อยมี แต่ถ้าสามารถหากิจกรรมที่ให้สมาชิกในครอบครัวทำร่วมกันได้ย่อมเป็นสิ่งที่ดี

ความต้องการและแรงจูงใจเชิงอรรถประโยชน์

จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน มีจำนวน 49 คนที่ให้เหตุผลในการใช้อินเทอร์เน็ตว่าเป็นเพราะความต้องการและแรงจูงใจเชิงอรรถประโยชน์ นั่นคือคิดว่าอินเทอร์เน็ตสามารถสนองตอบความต้องการเกี่ยวกับการทำงานหรือการสื่อสารได้ จึงทำให้เกิดแรงจูงใจในการเข้ามาใช้อินเทอร์เน็ต จากตารางที่ 4.1 สามารถจำแนกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้อินเทอร์เน็ตเนื่องจากความต้องการและแรงจูงใจตามเพศ การศึกษา และลักษณะงานได้ดังนี้

1. ความต้องการและแรงจูงใจเชิงอรรถประโยชน์จำแนกตามเพศ

ลักษณะเชิงประชากร	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ชาย	22	45
หญิง	27	55
รวม	49	100

2. ความต้องการและแรงจูงใจเชิงอรรถประโยชน์จำแนกตามการศึกษา

ลักษณะเชิงประชากร	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	17	35
ปริญญาตรี	24	49
สูงกว่าปริญญาตรี	8	16
รวม	49	100

3. ความต้องการและแรงจูงใจเชิงสังคมจำแนกตามลักษณะงาน

ลักษณะเชิงประชากร	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ลูกจ้าง	18	37
ธุรกิจส่วนตัว	18	37
เกษียณ	13	26
รวม	49	100

ความแตกต่างในเรื่องเพศ ไม่มีผลต่อความต้องการและแรงจูงใจเชิงอรรถประโยชน์ คือไม่ว่าจะเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง ต่างก็เห็นประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ตเหมือนกัน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าในระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าปริญญาตรีมีความต้องการและแรงจูงใจเชิงอรรถประโยชน์เพียงอย่างเดียวในการใช้อินเทอร์เน็ต จำนวนถึง 8 คน จากทั้งหมด 14 คน และล้วนแล้วแต่เป็นผู้ที่ใช้อินเทอร์เน็ตเนื่องจากมีความต้องการในการสื่อสารกับคนในครอบครัวทั้งสิ้น ไม่ได้ใช้ประโยชน์เพื่อการทำงานแต่อย่างใด อาจเป็นไปได้ว่า การใช้อินเทอร์เน็ตยังเป็นสิ่งที่มีความซับซ้อนยากต่อการเข้าใจ การใช้อินเทอร์เน็ตสำหรับการสื่อสารเป็นความจำเป็นที่ทำให้เกิดแรงจูงใจอย่างมากที่จะให้ได้ และขอบเขตของการใช้อินเทอร์เน็ต ก็เพื่อการสื่อสารเท่านั้น การใช้ประโยชน์อย่างอื่นนอกจากนั้นไม่ได้อยู่ในความต้องการ จึงไม่เกิดแรงจูงใจในการใช้บริการจากอินเทอร์เน็ตในส่วนอื่น

ส่วนในกลุ่มผู้ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวมีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเพิ่มประโยชน์ในการทำงาน ที่พบเป็นธุรกิจการส่งออก การประมูลงาน และธุรกิจที่อยู่ในแวดวงเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ส่วนในกลุ่มข้าราชการที่ใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตในการทำงาน พบในวงวิชาการที่ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งข้อมูลในการค้นคว้าหาข้อมูล และใช้ในการติดต่อสื่อสารภายในกลุ่ม ส่วนผู้ที่เกษียณหรือแม่บ้านใช้อินเทอร์เน็ตในการสื่อสารกับลูกหลานเป็นส่วนใหญ่

ข้อสังเกตอย่างหนึ่งคือ ความต้องการและแรงจูงใจเชิงอรรถประโยชน์ในการใช้อินเทอร์เน็ตนั้น แม้เริ่มแรกมีความต้องการที่จะใช้ประโยชน์ในการทำงาน แต่เมื่อได้ใช้อินเทอร์เน็ตแล้วพบว่า มีการใช้ในเรื่องส่วนตัวทุกคน ไม่มีใครที่ใช้ในเรื่องงานเพียงอย่างเดียวจริงๆ

ความต้องการและแรงจูงใจในการใช้อินเทอร์เน็ตเกิดสำหรับคนกลุ่มหนึ่งเกิดขึ้นมาจากการมองเห็นถึงประโยชน์ของอินเทอร์เน็ต ซึ่งโดยลักษณะของอินเทอร์เน็ตนั้นเป็นแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ที่สามารถค้นหาสิ่งที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว เป็นการสื่อสารที่สามารถโต้ตอบได้หลายลักษณะ เช่นการส่ง e-mail ซึ่งมีลักษณะเหมือนกับการส่งจดหมาย แต่สามารถทำได้รวดเร็วและยังสามารถส่งเป็นรูปภาพได้ด้วย รวมถึงภาพเคลื่อนไหวก็สามารถส่งได้เช่นกัน การตั้งกระทู้เป็นการตั้งประเด็นให้ผู้สนใจเข้ามาแสดงความคิดเห็น จะได้ความคิดเห็นที่หลากหลาย หรือจะตั้งเป็นคำถามให้ผู้รู้มาตอบให้ก็ได้ การ chat เป็นการสนทนาโต้ตอบกันในเวลาเดียวกันผ่านทางตัวอักษร อินเทอร์เน็ตให้ประโยชน์ได้หลายอย่างแล้วแต่ผู้ใช้จะเลือกใช้ แต่ละคนมองเห็นประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตในประเด็นที่แตกต่างกัน

ลักษณะแรกเกิดจากความสนใจส่วนตัวของคนคนนั้น เป็นความต้องการที่เกิดจากความรู้สึกภายในของตัวเอง คือมีความสนใจในเทคโนโลยีต่างๆ เป็นทุนเดิม เมื่อเกิดเทคโนโลยีใหม่ที่มีความน่าสนใจอย่างอินเทอร์เน็ต จึงไม่พลาดที่จะศึกษา ตัวอย่างคนหนึ่งเล่าให้ฟังว่า เมื่อก่อนตอนที่ยังไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ตมาก่อน จะเข้าชมดูนิทรรศการเกี่ยวกับพวกเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นประจำ และสนใจซักถามเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่อธิบายว่าอุปกรณ์นั้นคืออะไร ใช้ทำอะไร จนเมื่อสามารถใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้แล้ว ก็ยังคงติดตามเทคโนโลยีอยู่เสมอ

ลักษณะต่อมา เป็นผู้ที่ใช้คอมพิวเตอร์อยู่แล้ว เมื่อมีอินเทอร์เน็ตเกิดขึ้นจึงเริ่มเรียนรู้และใช้งาน ซึ่งเมื่อใช้แล้วเห็นว่าเกิดประโยชน์ก็ใช้เป็นประจำ และอินเทอร์เน็ตเองมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ทำให้เกิดความน่าสนใจให้ติดตามอยู่เสมอ ตัวอย่างท่านหนึ่งเป็นผู้ใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (personal computer) รุ่นแรกๆ เพราะเห็นถึงประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ในการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ และสามารถเอื้อประโยชน์ในการทำงานได้เป็นอย่างดี เมื่ออินเทอร์เน็ตเริ่มกระจายจากวงการศึกษามาสู่วัยบุคคลภายนอก จึงได้เริ่มศึกษาโดยการลงโปรแกรมอินเทอร์เน็ตด้วยตนเอง และทดลองใช้แบบลองผิดลองถูกจนสามารถใช้เป็น

อีกลักษณะคือ การนำอินเทอร์เน็ตเข้ามาช่วยในการทำงาน การทำงานในปัจจุบัน องค์กรบางแห่งได้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือประกอบการทำงาน ทำให้ผู้ที่ปฏิบัติงานในองค์กรนั้นๆ จำเป็นที่จะต้องเรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ต ผู้เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์ที่เป็นหนึ่งในพนักงานต้องใช้อินเทอร์เน็ตเช่นกัน อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เรียกได้ว่าเป็นความต้องการจากภายนอกที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการใช้อินเทอร์เน็ตส่วนมากกลุ่มนี้มักจะมีทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์อยู่แล้ว เพราะองค์กรที่จะนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ได้ มักเป็นองค์กรที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นพื้นฐานในการทำงาน บุคลากรในองค์กรใช้คอมพิวเตอร์อยู่เป็นประจำ การศึกษาการใช้อินเทอร์เน็ตจึงไม่ใช่เรื่องที่น่ากังวลตัวจนเกินไป ถึงแม้ความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตจะเกิดจากแรงจูงใจภายนอก แต่ในส่วนตัวแล้วความต้องการภายในที่จะใช้อินเทอร์เน็ตก็มีอยู่เช่นกัน

อย่างเช่นพนักงานในบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งที่ใช้อินเทอร์เน็ตประกอบการทำงาน ได้ให้ความเห็นว่าบริษัทต้องการให้พนักงานใช้อินเทอร์เน็ตในการทำงาน แต่ก็ไม่ได้ห้ามในการใช้เรื่องส่วนตัว

"ที่ทำงานสนับสนุนให้ใช้ ซึ่งก็ใช้ทั้งเรื่องงานและส่วนตัวก็ได้ใช้ด้วย"

ในการทำธุรกิจส่วนตัว ผู้ประกอบการหลายรายได้ใช้อินเทอร์เน็ตเข้ามาประกอบในการทำงาน เนื่องจากทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น อินเทอร์เน็ตให้ความสะดวกรวดเร็วกับงานที่ทำ ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายและประหยัดเวลา ทำให้ไม่ต้องเดินทาง

เจ้าของธุรกิจส่วนตัวเกี่ยวกับการประมูลงานของทางราชการ ได้ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ในการทำงาน เพราะข้อมูลในอินเทอร์เน็ตจะมีความรวดเร็วทันเหตุการณ์ และลักษณะงานเป็นงานที่ต้องติดตามความเคลื่อนไหวอยู่ตลอด อินเทอร์เน็ตสามารถอำนวยความสะดวกให้กับการทำงานได้เป็นอย่างดี

"ทุกวันจะเปิดเว็บเพื่อเปิดดูข่าวการประกวดราคาเพื่อเข้าประมูลงานของทางราชการ"

อีกท่านซึ่งเป็นเจ้าของธุรกิจส่งออกเสื้อผ้า ได้นำอินเทอร์เน็ตเข้ามาช่วยในการดำเนินงาน โดยมองเห็นว่าช่วยสร้างภาพให้ธุรกิจมีความทันสมัยมากขึ้น และทำให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้น

"ในปัจจุบันถ้าใครทำธุรกิจโดยไม่รู้จักรีวิวเตอร์ (ในความหมายของผู้ถูกสัมภาษณ์ หมายถึงอินเทอร์เน็ตด้วย – ผู้วิจัย) นอกจากจะดูเขยไม่ทันสมัยกับยุคแล้ว ดิฉันคิดว่าลูกค้าคงหนีหมดถ้ามันแตงได้ตอบกันทางจดหมาย"

ส่วนอีกท่านหนึ่งซึ่งมีลูกชายที่ใช้อินเทอร์เน็ต และมักจะมีส่วนช่วยลูกในการแปลความหมายของภาษาอังกฤษในอินเทอร์เน็ตที่ลูกไม่เข้าใจ เมื่อได้สัมผัสกับการใช้อินเทอร์เน็ตนานเข้า จึงเริ่มมองเห็นว่าอินเทอร์เน็ตสามารถให้ประโยชน์กับงานได้

"เริ่มต้นก็คือลูกชายใช้อยู่ และมักจะเรียกไปถามความหมายของภาษาอังกฤษที่เขาไม่เข้าใจ พอบ่อยๆ เข้า เราก็ได้รู้ไปด้วย และคิดว่าน่าจะได้ประโยชน์กับงานที่ทำอยู่"

การทำงานในแวดวงการศึกษาและการค้นคว้าวิจัย อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ที่สามารถค้นหาข้อมูลต่างๆ ได้มากมาย และเสียค่าใช้จ่ายน้อย อีกทั้งข้อมูลจะมีความทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ ความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลมีมาก เพราะเป็นข้อมูลจากต้นกำเนิด เช่น จากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในต่างประเทศ หรือสถาบันวิจัยที่เป็นที่ยอมรับทั่วโลก

ตัวอย่างท่านหนึ่งเป็นผู้ที่ทำงานอยู่ในแวดวงวิชาการ ได้ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล ซึ่งข้อมูลในอินเทอร์เน็ตเป็นข้อมูลที่มีความทันสมัยกว่าแหล่งอื่น เพราะมีการเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลงข้อมูลอยู่เสมอ

"มีความจำเป็นในการได้รับข้อมูลทางวิชาการ โดยเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์จากแหล่งต่างๆ ในโลก เพื่อใช้ในการเรียนการสอนและการวิจัย ได้อย่างรวดเร็วทันต่อเวลา"

นั่นเป็นการใช้อินเทอร์เน็ตเนื่องมาจากการมองเห็นประโยชน์ของสื่อสมัยใหม่ ไม่ต้องรอข้อมูลเอกสารจากทางต่างประเทศ ซึ่งกว่าจะเดินทางมาถึงมือก็อาจจะช้าไป และยังสามารถค้นหาข้อมูลจากห้องสมุดในต่างประเทศได้โดยสะดวกและรวดเร็ว หรือสามารถอ่านตัวอย่างของหนังสือได้ก่อนจะตัดสินใจสั่งซื้อ เพราะปัจจุบันมีเว็บไซต์ที่รวบรวมหนังสือต่างๆ ไว้มากมายให้ได้ลองอ่านตัวอย่างดู

นักเขียนหรือผู้ที่มีหน้าที่เขียนบทความลงในวารสารต่างๆ ก็ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งข้อมูลเช่นกัน โดยใช้วิธีเปิดเว็บไซต์ไปเรื่อยๆ เมื่อพบเรื่องที่น่าสนใจก็นำมาเป็นประเด็นให้เขียนบทความได้

อาจารย์ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง ได้ใช้อินเทอร์เน็ตเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน คือมีการนำข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาเผยแพร่ให้นักเรียนอ่านทางวารสารของโรงเรียน เพราะเห็นว่านักเรียนส่วนน้อยที่ได้ใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังมีการแนะนำเว็บไซต์ที่น่าสนใจให้นักเรียนที่มีโอกาสเข้าไปใช้อินเทอร์เน็ตได้ลองเข้าไปดู ซึ่งบางเว็บไซต์มีส่วนช่วยในการเรียนการสอนด้วย เป็นสื่อนอกห้องเรียน นอกเหนือจากการอ่านหนังสือในห้องสมุด

“ปกติมีหน้าที่เขียนบทความลงในวารสารของโรงเรียน ถ้าเปิดอินเทอร์เน็ตพบบทความที่น่าสนใจก็จะนำมาลงในวารสาร หรือบางทีก็เป็นการแนะนำเว็บไซต์ให้ไปลองเข้าดู”

จากตัวอย่างที่ได้ทำการเก็บข้อมูลมาพบว่ามีผู้เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์รายหนึ่งเปิดร้านให้บริการอินเทอร์เน็ต โดยแรงจูงใจเริ่มแรกคือ ลูก เดิมเป็นอาจารย์ในโรงเรียน และเปิดร้านขายหนังสืออยู่ ต่อมาลูกซึ่งชอบเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ได้เสนอให้เปิดร้านเกมคอมพิวเตอร์ขึ้น และเมื่ออินเทอร์เน็ตได้รับความนิยมแพร่หลายก็ได้เปิดให้บริการทางด้านอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นด้วย โดยเจ้าของร้านซึ่งเป็นอาจารย์ที่ใกล้เกษียณแล้ว มีหน้าที่คุมร้าน ซึ่งเป็นอาจารย์ที่มีความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ตที่ดีอยู่แล้ว เนื่องจากมีความสนใจเป็นการส่วนตัว เป็นการใช้อย่างประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตในการหารายได้เพิ่มเติมให้ครอบครัว แต่อาจารย์ได้เล่าให้ฟังว่า ไม่เป็นที่นิยมนัก เพราะนักเรียนมักไม่ยอมมาใช้บริการ นักเรียนอาจรู้สึกไม่สบายที่จะเล่นอินเทอร์เน็ตในขณะที่มีอาจารย์อยู่ในร้านก็ได้

คุณสมบัติอย่างหนึ่งของอินเทอร์เน็ตที่ทำให้คนเกิดความนิยมใช้กันมากคือ การเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร อินเทอร์เน็ตช่วยอำนวยความสะดวกในการสื่อสารเป็นอย่างมาก สามารถส่งได้ทั้งข้อความ ภาพ และเสียง กลุ่มตัวอย่างหลายคนใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อติดต่อสื่อสารกับลูกที่อยู่ต่างประเทศ โดยให้เหตุผลว่าประหยัดค่าใช้จ่ายกว่าการโทรศัพท์ และรวดเร็วกว่าการส่งจดหมายทางไปรษณีย์ การส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) นี้เป็นประเด็นหลักสำหรับผู้เกิดก่อนยุค

คอมพิวเตอร์หลายคนที่ใช้อินเทอร์เน็ต โดยอินเทอร์เน็ตให้ความสะดวก และประหยัด โดยเฉพาะผู้ที่มีบุคคลที่ต้องการติดต่อสื่อสารอยู่ห่างไกล

ความจำเป็นในการสื่อสารมีแตกต่างกันไปแต่ทุกคนเห็นว่าอินเทอร์เน็ตก่อให้เกิดประโยชน์ในการสื่อสาร บางคนเห็นว่ามีความสะดวกในการที่จะส่ง e-mail ไม่ต้องเสียเวลามาก ได้ใจความชัดเจน และไม่ต้องคำนวณเวลาในกรณีที่ต้องการติดต่อกับบุคคลที่อยู่ต่างประเทศ เช่นถ้าจะโทรศัพท์ไปนิวยอร์ก เวลาจะต่างกับกรุงเทพ 12 ชั่วโมงเป็นกลางวันกับกลางคืน ถ้าโทรจากกรุงเทพ ตอน 17.00 น. ก็จะไปติดที่นิวยอร์กเวลา 5.00 น. เกิดความสับสนในเรื่องของวันเวลาได้ การส่ง e-mail เหมือนกับการส่งจดหมายให้ไปเปิดดูในตู้จดหมายเอง แต่รวดเร็วกว่ามาก ส่งปุ๊บถึงปั๊บ และยังสามารถที่มากกว่าจดหมายธรรมดา คือสามารถส่งภาพและเสียงไปได้ด้วย ขึ้นอยู่กับบริการที่มีในอินเทอร์เน็ตแต่ละเว็บไซต์ นอกจากจะได้ประโยชน์จากการใช้แล้ว ยังแสดงถึงความทันสมัยของผู้ใช้อีกด้วย

กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นดังนี้

คุณพ่อท่านหนึ่งมีลูกเรียนอยู่ต่างประเทศ เห็นว่าการส่ง e-mail ถึงตัวผู้รับดีกว่าการโทรศัพท์ และบางครั้งการโทรศัพท์ไปแล้วไม่มีผู้รับโทรศัพท์ ก็ทำให้เกิดความวิตกกังวลได้ จึงนิยมที่จะส่งเป็น e-mail เมื่อลูกได้รับก็จะตอบกลับมา อีกทั้งการส่ง e-mail สามารถเรียบเรียงคำพูดก่อนจะส่งได้ เก็บใจความและประเด็นได้ครบถ้วนกว่าการพูดคุย

“ บางทีโทรไปหากก็ไม่เจอตัว ส่ง e-mail ไปก็ไม่ได้ ยิ่งไงถ้าเช็คเมลก็เห็นเอง ”

อีกท่านหนึ่งต้องการประหยัดค่าใช้จ่ายในการโทรศัพท์ไปต่างประเทศ และโดยส่วนตัวเป็นผู้ที่ไม่ชอบการเขียนจดหมาย จึงได้พยายามหาวิธีในการติดต่อสื่อสารที่ตนเองพอใจที่สุด พบว่าการโทรศัพท์ผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้ จึงนิยมใช้วิธีนี้ในการติดต่อกับลูกและญาติที่อยู่ต่างประเทศ

“ เคยโทรฟรีผ่านอินเทอร์เน็ต (www.hottelephone.com) ถึงจะมี delay บ้าง แต่ก็ได้คุยโดยไม่ต้องเสียค่าโทรทางไกลต่างประเทศ แถมน้องเขยที่เป็นอเมริกันยังแปลกใจมากด้วยที่อยู่ดีๆ พี่เขยก็โทรศัพท์ผ่านทางอินเทอร์เน็ตไปหาเค้า ”

อีกท่านหนึ่งมีลูกอยู่ต่างประเทศใช้การรับส่ง e-mail ในการติดต่อกับลูก เพราะเป็นวิธีที่คุ้มค่าที่สุดในการสื่อสารตามความเห็นของตัวอย่างท่านนี้

“ ลูกสาวไปอยู่เยอรมันหลายปีแล้ว เมื่อก่อนตอนที่ยังไม่มีอินเทอร์เน็ตก็ใช้เขียนจดหมาย แต่พอมีอินเทอร์เน็ตนี้ก็เลิกเขียนจดหมายไปเลย ลูกสาวเค้าใช้ scan จดหมายแล้วส่งมาทางอินเทอร์เน็ตแทน เพราะคอมเค้าไม่มี font ภาษาไทย ส่งเมลภาษาไทยไม่ได้ ”

ผู้เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์อีกท่านหนึ่งใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลางในการกระชับความสัมพันธ์กับเพื่อนฝูง เพราะภายหลังจากเกษียณจากการทำงาน ก็ไม่ค่อยมีโอกาสพบปะพูดคุยกัน

“บางครั้งจะส่งเมลให้เพื่อนทั้งในและต่างประเทศ พอเขาวางเปิดเมลตอบไม่ ครอบคลุมเวลา กันเพราะเราเพียงแต่ส่งความระลึกถึงเท่านั้น”

การค้นหาข้อมูลผ่านทางอินเทอร์เน็ตเป็นวิธีที่ทำให้ได้ข้อมูลที่มากในเวลาที รวดเร็ว ผู้เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์หลายท่านตระหนักถึงประโยชน์ในข้อนี้ของอินเทอร์เน็ตทำให้เกิดความพยายามที่จะฝึกฝนการใช้งานอยู่เสมอ และเมื่อทดลองใช้แล้วพบว่าให้ประโยชน์กับตนเองอย่าง ที่คิดไว้ ก็ยิ่งทำให้เกิดแรงจูงใจในการใช้เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

ใช้อินเทอร์เน็ตเนื่องจากความต้องการและแรงจูงใจเชิงอรรถประโยชน์ จะทำให้เกิดพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตอย่างต่อเนื่องถ้าอินเทอร์เน็ตสามารถให้ประโยชน์ตามที่ต้องการ แต่ ถ้าอินเทอร์เน็ตไม่สามารถให้ประโยชน์อย่างที่ต้องการได้ มีแนวโน้มที่จะเลิกใช้อินเทอร์เน็ตไปเลย อย่างเช่น พ่อแม่หลายคนที่ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อวัตถุประสงค์ในการติดต่อกับลูกซึ่งอยู่ต่างประเทศ เมื่อลูกกลับมาอยู่ด้วยแล้ว มีหลายคนที่เลิกใช้อินเทอร์เน็ต เพราะไม่มีความจำเป็นอีกต่อไป บริการเดียวในอินเทอร์เน็ตที่ใช้ คือการรับส่ง e-mail เมื่อไม่ใช้ e-mail แล้ว อินเทอร์เน็ตก็ไม่จูงใจให้ใช้ สำหรับผู้ที่ได้รับประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตต่อการทำงาน ถ้าทำให้การทำงานเจริญก้าวหน้า อินเทอร์เน็ตก็เป็นสื่อที่ตอบสนองความต้องการ เกิดการใช้อย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของ ชีวิตประจำวัน

ความต้องการและแรงจูงใจในการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์

ในการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นพบว่า บางครั้งไม่ได้เกิดจากความต้องการและแรงจูงใจเพียงอย่างเดียวที่ทำให้ผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์ใช้อินเทอร์เน็ต แต่เป็นเพราะความต้องการหลายอย่างประกอบกัน เกิดเป็นแรงจูงใจ ให้ศึกษาการใช้อินเทอร์เน็ต

ความทันสมัยของอินเทอร์เน็ตเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์สนใจ แต่ไม่ใช่ทุกคนที่เกิดความต้องการที่จะใช้อินเทอร์เน็ต ทั้งนี้เพราะคนมีความแตกต่างกัน ปัจจัยทางด้าน เพศไม่มีผลต่อความต้องการและแรงจูงใจ เพราะไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิงต่างมีความต้องการที่จะใช้อินเทอร์เน็ต ในเรื่องการศึกษาของผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์มีผลต่อการตัดสินใจที่จะใช้

อินเทอร์เน็ต เพราะอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษ ดังนั้นถ้าหากเป็นผู้ที่ไม่รู้ภาษาอังกฤษจะเกิดปัญหาในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต จากการเก็บข้อมูลพบว่าผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์ที่มีการศึกษาหลายระดับสนใจที่จะใช้อินเทอร์เน็ตด้วยเหตุผลที่ต่างๆ กัน

ลักษณะของงานที่ท่ามีผลต่อความต้องการและแรงจูงใจในการใช้อินเทอร์เน็ต ถ้าองค์กรที่ผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์ทำงานอยู่บนอินเทอร์เน็ตเข้ามาใช้ในการทำงาน ก็เกิดเป็นความจำเป็นที่พนักงานจะต้องใช้อินเทอร์เน็ต แต่องค์กรที่นำอินเทอร์เน็ตมาใช้นี้เป็นองค์กรที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นพื้นฐานในการทำงานอยู่แล้ว ผู้ที่ทำงานในองค์กรจึงไม่ประสบปัญหากับการใช้คอมพิวเตอร์ ส่วนผู้ที่เป็นเจ้าของธุรกิจ เมื่อได้พิจารณาความเหมาะสมในด้านต่างๆ แล้ว ก็อาจตัดสินใจนำอินเทอร์เน็ตเข้ามาใช้ในธุรกิจของตน สำหรับผู้ที่ไม่ได้ทำงาน การใช้อินเทอร์เน็ตอาจจะเป็นงานอดิเรกอย่างหนึ่งเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สร้างความเพลิดเพลิน และติดตามข้อมูลข่าวสาร

นอกจากความต้องการและแรงจูงใจที่เกิดขึ้นของผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์แล้ว ปัจจัยทางด้านของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งที่มีส่วนทำให้เกิดการใช้อินเทอร์เน็ต กล่าวคือ ในการที่จะใช้อินเทอร์เน็ตนั้น ผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์ย่อมจะต้องพิจารณาสามารถในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในเรื่องต่างๆ ตัวอย่างเช่น ความคุ้มค่าในการการลงทุนซื้อคอมพิวเตอร์เพื่อนำมาใช้อินเทอร์เน็ต ทักษะที่จะต้องใช้อินเทอร์เน็ต เช่น ภาษาอังกฤษ การใช้คอมพิวเตอร์ การพิมพ์ดีด รวมถึงพิจารณาบริการที่มีในอินเทอร์เน็ตประกอบด้วย

ดังนั้นก่อนที่จะเกิดการใช้อินเทอร์เน็ต จุดเริ่มต้นคือผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์มีความต้องการที่คิดว่าอินเทอร์เน็ตสามารถสนองความต้องการนั้นได้ และเมื่อพิจารณาทางเลือกต่างๆ แล้วเห็นว่าอินเทอร์เน็ตเป็นทางเลือกที่เหมาะสมเกิดเป็นแรงจูงใจให้เรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ต และเมื่อใช้แล้วอินเทอร์เน็ตสามารถตอบสนองความต้องการได้ จะเกิดเป็นพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตต่อไป

ตารางที่ 4.2 สัดส่วนของความต้อการ และแรงจูงใจในการใช้อินเตอร์เน็ตของผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์

ความต้องการและแรงจูงใจ	ชาย						หญิง					
	การศึกษา			ลักษณะงาน			การศึกษา			ลักษณะงาน		
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	รับจ้าง	ส่วนตัว	เกษียณ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	รับจ้าง	ส่วนตัว	เกษียณ
เชิงสังคม ได้แก่ ความทันสมัย ความต้องการการยอมรับจากสังคม และการ	11	17	12	13	13	14	15	25	6	8	17	21
เชิงอรรถประโยชน์ ได้แก่ ประโยชน์ต่อตนเอง และการงาน	10	9	3	10	6	6	8	15	4	9	12	6

ตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นสัดส่วนของผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์ที่มีความต้องการและแรงจูงใจในการใช้อินเทอร์เน็ต โดยจำแนกให้เห็นตามเพศ การศึกษา และลักษณะงาน จากตารางจะเห็นว่าสัดส่วนความต้องการและแรงจูงใจเชิงสังคมต่อความต้องการและแรงจูงใจเชิงอรรถประโยชน์ของผู้ชายที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี เท่ากับ 11 : 10 ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันมาก แต่สำหรับสัดส่วนของผู้ชายที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีจะมีความแตกต่างกัน คือ ในระดับปริญญาตรี เท่ากับ 17 : 9 และในระดับสูงกว่าปริญญาตรีเท่ากับ 4 : 1 อาจเป็นเพราะในแวดวงของผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีการใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่าในระดับที่ต่ำกว่า

ถ้าพิจารณาจากลักษณะงาน พบว่า สัดส่วนของความต้องการและแรงจูงใจเชิงสังคมต่อความต้องการและแรงจูงใจเชิงอรรถประโยชน์ของผู้ชายมีอาชีพรับจ้าง เท่ากับ 13 : 10 สัดส่วนของผู้ชายที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวเท่ากับ 13 : 6 และผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ เท่ากับ 7 : 3 จะเห็นได้ว่าผู้ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวและผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพมีความต้องการและแรงจูงใจเชิงสังคมมากกว่าเชิงอรรถประโยชน์กว่าเท่าตัว แต่โดยภาพรวมแล้วผู้ที่เกิดก่อนยุคคอมพิวเตอร์มีความต้องการและแรงจูงใจเชิงสังคมมากกว่าเชิงอรรถประโยชน์อยู่แล้ว

สำหรับสัดส่วนความต้องการและแรงจูงใจของผู้หญิงพบว่า ผู้หญิงที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความต้องการและแรงจูงใจเชิงสังคมและเชิงอรรถประโยชน์ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ 3 : 2 อาจจะเป็นเพราะผู้หญิงที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีใช้อินเทอร์เน็ตเพราะมองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับมากกว่าการใช้ตามกระแสเพียงอย่างเดียว

ทางด้านลักษณะงาน พบว่าผู้หญิงที่มีอาชีพรับจ้าง มีความต้องการและแรงจูงใจเชิงสังคมน้อยกว่าความต้องการและแรงจูงใจเชิงอรรถประโยชน์ คือ 8 : 9 วิเคราะห์ได้ว่า การใช้อินเทอร์เน็ตของผู้หญิงที่ประกอบอาชีพรับจ้าง ใช้อินเทอร์เน็ตเพราะมีความจำเป็นในการใช้หรือมองเห็นประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ต แต่สัดส่วนก็ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก